

Greka 12.03.2020

dr Justyna Krocza

Na podstawie przesłanego fragmentu Ewangelii św. Jana (1, 1-10) i preparacji do tekstu wziętych z książki Grzegorza Szamockiego (*Greka Nowego Testamentu*, Pelpin 2005) proszę spróbować literalnie (dosłownie) przetłumaczyć tekst.

Dodatkowo proszę:

- ❖ wypisać wszystkie czasowniki i określić ich formę gramatyczną (nieznane formy proszę zignorować). Sprowadzić czasownik do formy podstawowej (czyli 1 os. l. poj. czasu teraźniejszego, strona aktywna)
- ❖ wypisać wszystkie rzeczowniki i określić ich formę gramatyczną (nieznane formy proszę zignorować). Sprowadzić rzeczownik do formy podstawowej (Nom. l. poj.)

Gdyby w preparacjach Państwo nie znaleźli wszystkich nowych słówek można skorzystać z pomocy znajdującej się na stronie:

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3atext%3a1999.01.0155%3abook%3dJohn>

W razie pytań/problemów proszę o kontakt mailowy lub telefoniczny.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

The Word Became Flesh

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. α δ γέγονεν α 4 ἐν τῷ ζῶῃ ἦν β, καὶ ἡ ζῶῃ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος β ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.

1 3-4 [C] οὐδὲ ἓν. δ γέγονεν ἐν p75 C (D οὐδὲν for οὐδὲ ἓν) L Wsupp Θ it^b vg^{ww} syr^o, (pal) cop^{sa, fay} Naassenes Theodotus^{acc.} to Clement Valentinians^{acc.} to Irenaeus^{gr, lat} and Clement Diatessaron^{1, 2} Ptolemy Heracleon Theophilus Perateni Irenaeus Clement Tertullian Hippolytus Origen Eusebius Ambrosiaster Hilary Athanasius Cyril-Jerusalem Ambrose^{2/3} Epiphanius Augustine Cyril // οὐδὲ ἓν; δ γέγονεν: ἐν (1071 οὐδὲν for οὐδὲ ἓν) 28 700 892 1195 1241 1242^c Diatessaron^{copy} // οὐδὲ ἓν δ γέγονεν. ἐν N^c K X Π Ψ 050 063 (f¹ οὐδὲν for οὐδὲ ἓν) f¹³ 33 565 1009 1010 1079 1216 1230 1242* 1253 1344 1365 1546 1646 Byz Lect vg^{cl} syr^{p, h} cop^{bo} arm geo Adamantius Alexander Ephraem Ambrose^{1/3} Didymus Epiphanius Chrysostom Jerome Nonnus Ps-Ignatius // οὐδὲ ἓν δ γέγονεν ἐν (p⁶⁶ οὐδὲν for οὐδὲ ἓν and omit ἐν) p^{75*} (N* οὐδὲν for οὐδὲ ἓν) A B Δ

2 4 [A] ἦν (see footnote 1) p^{66/75} A B C K L X Δ Θ Π Ψ 050 063 0234 f¹ f¹³ 28 33 565 700 892 1009 1010 1071 1079 1195 1216 1230 1241 1242 1253 1344 1365 1546 1646 2148 Byz Lect vg syr^{p, h, pal} cop^{bo} arm geo Theodotus^{acc.} to Clement Diatessaron Irenaeus^{lat} Clement^{2/5} Origen Cyprian Eusebius Chrysostom Nonnus Cyril Theodoret // ἔστιν N D it^{a, aur, b, c, e, f, g², q} syr^c cop^{sa, fay} Naassenes^{acc.} to Hippolytus Theodotus^{acc.} to Clement Valentinians^{acc.} to Irenaeus Diatessaron¹ Perateni^{acc.} to Hippolytus Irenaeus^{gr, lat} Clement^{2/5} mss^{supp} to Origen Cyprian Ambrosiaster Victorinus-Rome Hilary Augustine // omit Wsupp

α α 3 α major, α none: WH BF² RV^{mss} ASV^{mss} RSV^{mss} NEB Jer Seg^{mss} // α none, α major: (TR) WH^{mss} Bov Nes AV RV ASV RSV NEB^{mss} (Zür) (Luth) Jer^{mss} Seg

8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ο δ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ο ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἱ οὐκ³ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.³

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. α 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος⁴ ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. α 16 ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος

3 13 [A] οἱ οὐκ...ἐγεννήθησαν. p⁶⁶ N B³ C D^c K L Wsupp X Π Ψ 063 (p⁷⁵ A B* Δ Θ 28 1071 1365 ἐγεννήθησαν) f¹ f¹³ 33 565 700 892 1009 1010 1079 1195 1216 1230 1241 1242 1253 1344 1546 1646 2148^{vid} Byz Lect it^{a, aur, e, f, g², q} vg syr^{p, h, pal} cop^{sa, bo} arm geo Valentinians^{acc.} to Tertullian (Clement) Origen^{lat} Eusebius Hilary Athanasius Cyril-Jerusalem Chrysostom Cyril Theodoret // οὐκ...ἐγεννήθησαν. D* it^a // ὁς οὐκ...ἐγεννήθη. it^b (syr^{c, v^{mss}} οἱ [sic]) Irenaeus^{lat} Tertullian Origen^{lat} (Ambrose) (Sulpicius) Augustine Ps-Athanasius^{vid}

4 15 [A] λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος p^{66/75} (p⁶⁶* Δ 1646* ὁ πῖσω) N^b A B³ (C³ ὃν ἔλεγον) (D* omit λέγων) K L Θ Π Ψ 063 f¹ f¹³ (28 εἶπεν) 33 565 700 892 1009 1010 1071 1079 1195 1216 1230 1241 1242 1253 1344 1365 1546 1646^c 2148^{vid} Byz Lect it^{a, aur, e, g², q} (it^b omit λέγων) (it^c add ὁς) vg^{cl} syr^{c, p, h, pal} cop^{sa, bo} arm geo Origen Nonnus // λέγων, Οὗτος

c o 9 c minor, c minor: Bov Nes BF² RV (RV^{mss}) ASV (ASV^{mss}) (RSV) (NEB) (Zür) (Jer) (Jer^{mss}) (Seg) // c none, c none: WH // c minor, c none: TR AV RV^{mss} ASV^{mss} NEB^{mss} Luth Jer^{mss} Seg^{mss}

d d 15 d d no parens: TR Bov Nes BF² AV RV ASV NEB Zür Luth Jer Seg // d parens, d parens: WH RSV

8 οὐκ...φῶς Jn 1.20 9 1 Jn 2.8 10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν Jn 1.14 ο κόσμος δι'... ἐγένετο Jn 1.3; 1 Cor 8.6; Col. 1.16; He 1.2 ο κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω Jn 17.25 12 Ga 3.26

Hymn o Słowie J 1,1-18

κατά - z A - według
Ἰωάννης, -ου - Jan (§ 8, IV, 4)

1. ἐν - z D - w
ἀρχή, -ῆς - f - początek (§ 8, IV, 1)
ἦν - od εἶμι - jestem (§ 29, I)
λόγος, -ου - m - słowo (§ 9, III, 1)
καί - i, a
πρός - z A - do, ku, u
θεός, -οῦ - Bóg (§ 9, III, 1)
καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος - θεός jest orzecznikiem, λόγος podmiotem (§ 33, II)
2. οὗτος, αὕτη, τοῦτο - ten to (§ 15, V, 2)
3. πᾶς, πᾶσα, πᾶν - każdy, wszystek, cały (§ 12, II, 1b)
διὰ, δι' - z G - przez, za pomocą (o przyczynie narzędziowej)
αὐτός, -ή, -ό - on (§ 15, I)
γί/γ/νομαι, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, γεγένημαι, ἐγενήθη - staje się
πάντα...ἐγένετο (§ 31, II)
χωρίς - z G - bez
οὐδέ - ani
εἷς, μία, ἓν - jeden (§ 16, II, 1)
οὐδε ἓν = οὐδέν - ani jedno, nic
ὅς, ἥ, ὅ - który (§ 15, VI, 1)

4. ζῶή, -ῆς – f – *życie* (§ 8, IV, 1)
 φῶς, φωτός – n – *światło* (§ 10, III, V, 1c)
 καὶ ἡ ζῶή ἦν τὸ φῶς – τὸ φῶς jest orzecznikiem (§ 33, III)
 ἄνθρωπος, -ου – m – *człowiek* (§ 9, III, I)
5. σκοτία, -ας – f – *ciemność* (§ 8, IV, 2)
 φαίνω, φανοῦμαι, ἔφανα, ἐφάνην – *świecę* (§ 25)
 οὐ(κ/χ) – *nie* (§ 39, I)
 κατ-έλαβεν: κατὰ – z A – *według*, z G – *przeciw* + λαμβάνω, λήμψομαι,
 ἔλαβον, εἴληφα, εἴλημμαι, ἐλήμφθην – *biore, pochwygam*
 καταλαμβάνω – *przytrzymuję, przykrywam, ogarniam, tłumię*; aoristus II
 complexivus (§ 17, II, 2c; § 21)
6. ἐγένετο – zob. w. 3
 ἀπ-εσταλμένος: ἀπό – z G – *od* + στέλλω, στελῶ, ἔστειλα, ἔσταλκα, ἔσταλ
 μαι, ἐστάλην – *śle, posyłam* (§ 18, III, 3e.5; 25)
 ἀπεσταλμένος (part. perf. pass.) – *odesłany*
 παρά – z G – *od* lub *przez* (zamiast ὑπό; z G osoby, która coś
 spowodowała)
 ὄνομα, -ατος – n – *imię* (§ 10, V, 1c)
 ὄνομα αὐτῷ (§ 34, XI)
7. ἔρχομαι, ἐλεύσομαι, ἦλθον, ἐλήλυθα – *przychodzę, idę* (§ 21)
 εἰς – z A – *do*
 μαρτυρία, -ας – f – *świadczenie, świadectwo* (§ 8, IV, 2)
 ἵνα – *aby* (z koniunktywem wprowadza zdanie celowe – § 36, I)
 μαρτυρέω – *świadczę* (§ 23, III, 2, IV, 2, V, 1b)
 περί – z G – *o*
 πιστεύω – *wierzę*
8. ἰκεῖνος, -η, -ο – *ów* (§ 15, V, 3; odmiana jak αὐτός, -η, -ο – § 15, I)
 τὸ φῶς – por. w. 4 (§ 33, III)
 ἀλλά – *ale, lecz*
9. ἀληθινός, -ή, -όν – *prawdziwy* (§ 11, I-II, IV, 2)
 τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν (§ 35, I)
 φωτίζω – *świecę, oświecям* (§ 24)
 κόσμος, -ου – m – *świat* (§ 9, III, 1)
10. γινώσκω, γινώσομαι, ἔγνων (§ 21, IV), ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, ἔγνωσθην
 – *poznaję*
11. ἴδιος, -α, -ον – *swój, własny* (§ 11, I-II, IV, 1)
 παρ-έλαβον: παρά – z G – *od*, z D – *przy, obok*, u, z A – *do, wzdłuż*,
 według + λαμβάνω (zob. w. 5)
 παραλαμβάνω – *przyjmuję* (§ 18, III, 3d)
12. ὄσος, η, ον – *jak wielki, jak liczny* (§ 11, I-II, IV, 2)
 δέ – *zaś*
 ὄσοι...αὐτόν (§ 34, I)
 δίδωμι – *daję* (§ 27, II, 2)
 ἐξουσία, -ας – f – *władza, moc* (§ 8, IV, 2)
 τέκνον, -ου – n – *dziecko* (§ 9, III, 2)
13. ἐκ/ξ – z G – *od, z*
 αἵμα, -ατος – n – *krew* (§ 10, V, 1cc)
 οὐδέ – *i nie, ani*
 θέλημα, -ατος – n – *wola* (§ 10, V, 1cc)
 σάρξ, -κός – f – *mięso, ciało* (§ 10, V, 1b)
 ἀνὴρ, ἀνδρός – m – *mężczyzna* (§ 10, V, 1gb)
 γεννάω – *zradzam, spladzam* (§ 23, III, 1, IV, 1, V, 1a)
14. σκηνώω – *mieszkam pod namiotem, rozbijam namiot* (§ 23, III, 3, IV, 3,
 V, 1c)
 ἡμῖν – *od ἐγώ* (§ 15, I)
 θεάομαι, θεάσομαι, ἐθεασάμην, τεθέαμαι, ἐθεάθην – *oglądam* (§ 23, III,
 1, IV, 1, V, 1a)
 δόξα, -ης – *chwala* (§ 8, IV, 3)
 ὡς – *jak, jakby*
 μονογενής, -ές – *jednorodzony, jedyne w swoim rodzaju* (§ 12, I, 2)
 παρά – zob. w. 6
 πατήρ, πατρός – *ojciec* (§ 10, V, 1ga)
 πλήρης, -ες – *pełny* (§ 12, I, 2; w koine czasami niedeklinowany
 [por. Dz 6,5])
 χάρις, -ιτος – f – *łaska* (§ 10, V, 1cb)
 ἀλήθεια, -ας – f – *prawda* (§ 8, IV, 2)
15. κράζω, κράξω, ἔκραξα, κέκραγα – *wolam* (§ 24, II, 2ca)
 λέγω, ἐρῶ, εἶπον, εἶρηκα, εἶρημαι, ἐρρήθην [ἐρρέθην] – *mówię*
 ὀπίσω – z G – *po*
 μου – *od ἐγώ* (§ 15, I)
 ἔμπροσθεν – z G – *przed*
 ὅτι – *ponieważ* (§ 40, III, 1)
 πρῶτος, -η, -ον – *pierwszy, wcześniejszy* (§ 16, I, II, 3)
 μου – *od ἐγώ* (§ 15, I oraz 34, VII)
16. πλήρωμα, -ατος – n – *pełnia* (§ 10, V, 1cc)
 καί – *i to, mianowicie* (καὶ epexegeticum – § 40, I, 6)
 ἀντί – z G – *zamiast, w zamian, za*
 καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος – *i to łaskę za łaską (= stale wzrastającą łaskę)*